

5. Tekrar Testi

1. Destanlar henüz aklın ve bilimin toplum hayatına tam anlamıyla hâkim olmadığı ilk çağlarda ortaya çıkmış sözlü edebiyat ürünleridir. Milletleri derinden etkileyen tarihî ve sosyal olayları anlatan edebî eserlere destan denir. Bu tür edebî eserler deprem, bulaşıcı hastalık, kuraklık, kıtlık, yangın, göçler, savaşlar ve istilalar gibi önemli olayların etkisiyle tarihin eski çağlarında meydana gelmiştir. Destanlar; mitoloji, efsane, folklor ve tarihî ögeler içerir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki parçalardan hangisinin destan niteliği taşıdığı söylenemez?

- A) Troyalılar yürekleri ferah beklerken sabahı, Akhaların yüreği korkuyla doldu taşı. Durmaksızın gözyaşı döken Agamemnon, tüm komutanları toplantıya çağırdı, dedi: “Zeus sözünde durmadı, kötü bir oyun oynadı bana, zafer sözü vermişti ama hâlimize baksanıza. Demek böyle istiyor Zeus şimdi. Troyalılar önünde bize baş eğdirecek, bizi yurdumuza utançla gönderecek. Kim karşı koyabilir ki savaş tanrısı Zeus’a? Hadi onun dileğine uyalım, binelim gemilerimize, yurdumuza kaçalım.”
- B) Yer gök hiçbir şey yokken dünya uçsuz bucaksız suların ibaretti. Tanrı Ülgen bu uçsuz bucaksız dünyada durmadan uçuyordu. Göklerden gelen bir ses Tanrı Ülgen’e denizden çıkan taşı tutmasını söyledi. Göğün emri ile oturacak yer bulan Tanrı Ülgen artık yaratma zamanı geldi diye düşünerek şöyle dedi: Bir dünya istiyorum, bir soyla yaratayım. Bu dünya nasıl olsun, ne boyla yaratayım?
- C) Türkistan’da hükümdar, Şu isminde bir gençti. İskender’in gelip geçici bir akın düzenlediğine inanıyordu. Bu sebeple de İskender’le savaşmak yerine doğuya çekilmeyi uygun bulmuştu. Hükümdar Şu, Uygurların yanına gitti. Uygurlar gece baskını yaparak İskender’in öncülerini bozguna uğrattılar. Sonra İskender ile Şu barıştılar. İskender Uygur şehirlerini yaptırdı ve geri döndü. Hükümdar Şu da Balasagun’a dönerek bugün Şu adıyla anılan şehri yaptırdı ve buraya bir tılsım koydurttu. Bugün de leylekler bu şehrin karşısına kadar gelir fakat şehri geçip gidemezler.
- D) Hun kağanlarından birinin çok akıllı iki kızı vardı. Bu kızlar çok akıllı ve çok güzel idiler. Kızlar o denli akıllı, o denli iyilerdi ki babaları şöyle bir karara vardılar: “Ben bu kızları kendim evlendiremem. Bunlar o denli iyiler ki, o denli akıllılar ki bu kızları ancak Tanrı evlendirir.” Kağan, kızlarını ülkesinin en kuzey ucunda, kişi ayağı değmeyen bir yere götürüp yüksek bir dağın başına koydu. Bir zaman sonra tepenin çevresinde yaşlı ve erkek bir Bozkurt görüldü. Kurt, tepenin çevresinde dolaşmaya başladı ama kızların yanına gitmedi. Kızlardan küçük olanı bu durumu görünce kardeşine: “İşte bu kurdu, ikimizden birinin evlenmesi için Tanrı gönderdi” dedi ve kurdun yanına doğru gitti.
- E) Osman Bey attan inip Dursun Halife’yi sordu. Havuzlu avluda olduğunu öğrenince, “Konukevi bu yanda.” sözüne aldırmadı. Ardı sıra gelen Kerim Çelebi’ye hayvanların yanında kalmasını, eyerlerini almadan hayvanları dinlendirip yemlemesini emrederek yürüdü. Tekkeye yaklaşırken artan iç sıkıntısı sinirlilik hâlini almıştı.
2. 15 Ocak 1902 tarihinde Selanik’te dünyaya gelmiştir. Heybeliada Bahriye Okulunda okumuştur. Hastalanması üzerine askerlikten ayrılmış, Millî Mücadele’ye katılmak üzere Anadolu’ya geçmiştir. Bir süre sonra Rusya’ya giderek Moskova Doğu Üniversitesinde ekonomi ve toplum bilimi okumuştur. Hece ölçüsü ile yazdığı ilk şiirler; “Yeni Mecmua”, “Alemdar”, “Ümit”, “I. Kitap”, “II. Kitap”, “Yeni Gün” dergi ve gazetelerinde yayımlanmıştır. Sonra serbest ölçülü şiire geçmiştir. Öz, biçim ve tema bakımlarından yeni şiirleriyle, toplumcu şiirin öncüsü kabul edilir. “Kurtuluş Savaşı Destanı”, “Kuvâyi Milliye” gibi destan türünde eserler veren sanatçı kendinden sonraki birçok şairi etkilemiştir. Diğer eserleri ise: “Güneşi İçenlerin Türküsü”, “Memleketimden İnsan Manzaraları”, “Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim”, “Piraye’ye Mektuplar”...

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâzım Hikmet Ran
B) Cahit Külebi
C) Fazıl Hüsnu Dağlarca
D) Ceyhun Atuf Kansu
E) Mehmet Âkif Ersoy

5. Tekrar Testi

3. Hakan, kayayı vermesine verdi ama kaya öyle kolay kolay sökülüp götürülecek cinsten değildi. Bunu anlayan Çinliler, kayanın çevresine odun ve kömür yığıp ateşlediler. Kaya iyice kızınca da üzerine sirke döküp parça parça ettiler. Her bir parçayı da ülkelerine taşıdılar.

Olan o zaman oldu işte. Türk ilinin bütün kurdu kuşu, bütün hayvanları dile geldi; kendi dillerince kayanın düşmana verilmesine ağladılar. Yedi gün sonra da bu düşüncesiz Hakan öldü. Ama onun ölümüyle ülke felaketten kurtulamadı. Bir Çin prensesi uğruna çekinmeden feda edilen yurdun bir kayası, Türk ilinin felaketine sebep oldu. Halk rahat ve huzur yüzü görmedi. Irmaklar birbiri ardınca kurudu. Göllerin suyu buhar olup uçtu. Topraklar yarıldı, mahsuller yeşermez oldu.

Günlerden sonra Türk tahtına Böğü Han'ın torunlarından biri hakan olarak oturdu. O zaman canlı cansız, ehli yaban, çoluk çocuk bütün yurttan soluk alan almayan ne varsa hepsi birden:

– Göç!.. Göç!.. diye çığırışmaya başladı. Derinden, iniltili, hüzün dolu, çaresiz bir çığırışmaydı bu. Yürekler dayanmazdı.

Bu parçanın alındığı destan aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Kırğızlar B) Sakalar C) Hunlar D) Göktürkler E) Uygurlar

4. (I) Sonra saydı teker teker Agamemnon'un ona vereceği armağanları. (II) Dinmemişti öfkesi Akhilleus'un, hâlâ kin doluydu yüreği, "Beni kandıramaz artık!" dedi. (III) "Agamemnon'un o çatalı sivri dili, ölümle at koşturup dövüşenin, bilinmiyor değeri. (IV) Ben onun için savaştım, nice armağanlar verdim oysa çok gördü bana o, gönlümün sevdiği kadını. (V) Oyun oynadı bana, aldı elimden kılıçla kazandığım payımı."

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) Yanız I B) Yalnız II C) I ve V D) II ve III E) III ve IV

5. Oğuz Kağan soyundan İl Han'ın Tatarlar ile yaptığı bir savaş sonucunda İl Han yenilmiş, Tatarlar tüm yetişkin Türkleri öldürmüş, çocukları da esir alıp sürüp götürmüşlerdir. Bu esirlerin arasında İl Han'ın oğlu Kıyan ile Kıyan'ın yeğeni Nüküz de vardır. Kıyan ve Nüküz, aynı kişiye esir düşmüş, dahası esir düştükleri yıl evlenmişlerdir. İşte bu iki bahadır, bir gece karanlığından istifade eşlerini de alıp, esir tutuldukları beldeden kaçmışlar, esir düştükleri harp meydanına varıp, savaştan artakalan bazı silahları ve başıboş hayvanları toplamışlar ve yalçın dağlara doğru yönelip kuş uçmaz, kervan geçmez yerlere varmışlardır. Dağ keçilerini takip ederek inanılmaz çetin bir yoldan geçtikten sonra dağın diğer yamacına inmişler ve buranın dağların arasında âdeta ulaşılması imkânsız bir vaha olduğunu görmüşlerdir. Dahası, gelirken indikleri yamacı, geri dönmek için kullanamayacaklarını anlamışlar ve bir anlamda dağlar arasındaki bu vahada hapsolmuşlardır. Burada yaklaşık 400 yıl yaşayan Türkler, bu zaman içinde nüfus olarak inanılmaz çoğalmış ve bir süre sonra burası onlara yetmez hâle gelmiştir. Nihayetinde önlerinde koca bir dağ vardır ve bu dağın demirden bir dağ olduğunu anlamaları da çok sürmemiştir. İçlerinden bir demirci "Demiri eritirsek belki dağ bize bir yol verir." demiştir. Türkler dağın altını, üstünü, yanını odun kömürle doldururlar. Yetmiş deriden yetmiş büyük körük yapıp, yetmiş yere koyarlar. Odun kömürü ateşleyip körüklerler. Tanrı'nın yardımıyla demir dağ erir, akiverir. Türkler yüklü bir devenin geçebileceği kadar bir yol açar ve buradan çıkıp dünyaya yeniden Türk'ün dirilişini gösterirler.

Bu parçada sözü edilen Türk destanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkurt B) Göç C) Türeyiş D) Ergenekon E) Yaratılış

5. Tekrar Testi

6. Aşağıdaki tablolarda bazı destanlar gruplanmıştır.

A

B

1. Altay-Yakut Dönemi
 - Yaradılış Destanı
2. Sakalar Dönemi
 - Alp Er Tunga Destanı
 - Şu Destanı
3. Hun Dönemi
 - Oğuz Kağan Destanı
4. Köktürk Dönemi
 - Bozkurt Destanı
 - Ergenekon Destanı
5. Uygur Dönemi
 - Türeyiş Destanı
 - Göç Destanı

- Satuk Buğra Han Destanı
- Manas Destanı
- Cengiz Han Destanı
- Timur ve Edige Destanı
- Battal Gazi Destanı
- Danişmend Gazi Destanı
- Köroğlu Destanı

Bu destanlarla ilgili,

- I. Tüm destanlar Türklere aittir.
- II. B grubundaki destanlar A grubundakilere göre daha yakın bir zamanda oluşmuştur.
- III. A grubundaki destanlar doğalken B grubundakiler yapma destandır.
- IV. B grubundaki destanlar Anadolu sahasında oluşmuştur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

7. I. Efsaneler; dilden dile anlatılmış, çok eski anlatılar olup ortak (anonim) halk edebiyatı ürünleridir.
II. Efsanelerin konuları bir kişiye, bir olaya veya bir yere dayandırılır.
III. Efsanelerde anlatılanların, bir ölçüde de olsa, inandırıcılık özelliği vardır.
IV. Efsanelerde çoğu zaman, olağanüstülük ağır basar; bu nedenle de dinleyeni, bilinmeyen giz dolu bir dünyaya götürerek saygı ve ilgi uyandırır.
V. Efsaneler, belirli bir şekilleri olmayan ve konuşma diliyle söylenen, uzun halk anlatılarıdır.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) Yalnız V D) II ve III E) III ve V

5. Tekrar Testi

8. İthake Kralı tanrısal Odysseus'un önerdiği,
O büyük tahta atı yapıp
İçini askerle doldurdu Akhalar.
Tahta atı kıyıya bırakıp
Gitmiş gibi yaptılar.
Bir adanın arkasına saklandılar.
Tek kişi kalmıştı geride, üstü başı yırtık,
Yaralar içinde güya,
Bir yalancı, düzenbaz Sinon.

Bu destan parçası aşağıdaki uluslardan hangisine aittir?

- A) Yunan B) Hint C) Rus D) İtalyan E) Latin

9. Oğuz Kağan da durdu ve çadırını kurdurdu. Bu, tarlasız ve çorak (verimli olmayan) bir yerdi. Buraya Çürçet diyorlardı. ^I
Büyük bir yurt idi; atları çok, öküzleri ve buzağları çok, altın ve gümüşleri çok, cevahirleri (mücevher) çoktu. Burada ^{II}
Çürçet Kağan ve onun halkı Oğuz Kağan'a karşı geldiler. Vuruşma ve çarpışma başladı. Oklarla, kılıçlarla vuruştular.
Oğuz Kağan yendi, Çürçet Kağan'ı mağlup etti, öldürdü (...) ve Çürçet halkını kendisine tabi kıldı (egemenliği altına al- ^{III}
mak). Vuruşmadan sonra Oğuz Kağan'ın askerlerine, maiyetine (alt kademedekiler) ve halkına öyle büyük bir ganimet ^{IV} ^V
(bolluk) düştü ki yüklemek ve götürmek için at, katır ve öküz az geldi.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Akhilleus oturmuş, elindeki çalgıyı çalıp yiğitlik türküleri söylüyordu çadırının önünde, sessizce dinliyordu onu, yanı başında oturan can dostu Patroklos, kardeş kadar yakın ona. Elçi olarak gelince yanlarına Aias, Odysseus ve ötekiler, ikramda bulunmak için fırladı Akhilleus konuklarına; yediler, içtiler, Akhilleus'u övüp teşekkür ettiler. Yardım istemeye geldiklerini anlattı Odysseus, "Azdı Hektor, inanılmaz gücüyle saldırıyor Akhalara hiç acımadan, doldurdu şimdi de ovayı adamlarıyla, bekliyor şafağı kırmak için hepimizi, yakmak için tek sığınağımız gemilerimizi, kalkıp dikilmezsen eğer yiğit Akhilleus, onun önüne, hepimizi kesip dağıtacak." Sonra saydı teker teker Agamemnon'un ona vereceği armağanları. Dinmemiştii öfkesi Akhilleus'un, hâlâ kin doluydu yüreği, "Beni kandıramaz artık!" dedi. "Agamemnon'un o çatalı sivri dili, ölümle at koşturup dövüşenin bilinmiyor değeri, ben onun için savaştım, nice armağanlar verdim oysa çok gördü bana o, gönlümün sevdiği kadını, oyun oynadı bana, aldı elimden kılıçla kazandığım payımı. Ben varken Hektor yapamıyordu şimdi yaptıklarını, söyleyin ne hâli varsa görsün Agamemnon, Hektor'a karşı çareler bulsun kendince."

Bu parçadan hareketle Akhilleus'un aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Yetenekli B) Cömert C) Bilge D) Cesur E) Kalender

5. Tekrar Testi

11. Üvey baba, istemeye istemeye Güllü ve bebeğini eve kabul eder. Güllü'yü evden çıkarmak için sinsice çareler aramaya başlar.

Adamın Hüseyin Gazi Tepesi'nde, uzak ve çıkışı zor olduğundan gitmediği bir tarlası vardır. Bu tarlayı kazması için Güllü'ye bir kazma verir, tarlaya gönderir. Güllü, çaresiz olduğundan bebeğini sırtına alır ve tepeye tırmanır. Uzun süren sıkıntılardan sonra tarlaya ulaşır.

Bebeğini, ziyaret duvarının kenarına yatırıp toprağı kazmaya başlar. Bir süre sonra dinlenmek ve bebeğe bakmak için kazmayı bırakır. Hüseyin Gazi Tepesi'ne geçip Tanrı'ya el açar:

– Allah'ım! Yardım et bana, güç ver, diye yalvarır. Bu durum günlerce sürer. Bakımsızlık, gıdasızlık ve soğuk, çocuğun hasta olmasına sebep olur. Güllü Gelin, üvey babasına:

– Bebeğimi hekime götür, diye yalvarır. Üvey baba:

– Kazma işini bitir, mercimeği ekelim. Çocuğu ancak o zaman doktora götürebilirsin, der.

Bu parçada işlenen temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyilik - kötülük
B) Sevgi - nefret
C) Yalancılık - dürüstlük
D) Dostluk - düşmanlık
E) Cehalet - bilgelik

12. (I) Cafer onüç yaşına girdi, yaşına nispetle çok iri bir boy posa sahipti. (II) Dört kitabı ezberlemişti. (III) Tefsir ilminde ve hadislerde gayet bilgi sahibi idi. (IV) Minbere çıkıp hutbe okudu, orada bulunanlardan büyük bir gürültü koptu. (V) Sanki kıyamet peyda oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

13. İhtiyar uzattı kollarını, bağırdı acı acı ()
“Hektor, yavrum () dostlarından uzak durma öyle,
erişirsin kaderine () bekleme bu adamı,
Senden çok üstündür Peleusoğlu,
o katı yürekli adam alt eder seni ()
Keşke tanrılar onu benim sevdiğim gibi sevse,
şimdi yere serilir () kuşlar kurtlar yedi leşini.

Bu parçada parantezlerle gösterilen yerlere getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) (;) (,) (:) (.) (,)
B) (,) (,) (:) (.) (,)
C) (,) (;) (,) (.) (;)
D) (:) (,) (,) (.) (,)
E) (,) (,) (,) (:) (,)

5. Tekrar Testi

14. Herhangi bir tarihî olayın bir ozan tarafından destan kurallarına uygun olarak yazılmasıyla oluşan destanlara yapma destan denir. Tasso'nun Kaybolmuş Cennet, Ariosto'nun Çılgın Orlando, Dante'nin İlahi Komedyâ adlı eserleri İtalyan edebiyatının; Vergilius'un Aeneis adlı eseri Latin edebiyatının; Milton'ın Kurtarılmış Kudüs adlı eseri İngiliz edebiyatının yapma destan örneklerindedir.

I

II

III

IV

V

Bu parçadaki bilgi yanlışının giderilmesi için numaralanmış eserlerden hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

15. I. Sanki dünyanın ilk gecesi, soğuk mu soğuk
II. İklimler yeni doğmuş, rüzgârlar körpe
III. Karın beyazlığıyla daha da kocaman
IV. Metris tepe, Kanlı sırt, Adsız tepe
V. Burası bir avuç kahramanın savunduğu yer

Numaralanmış dizelerden hangilerinde sıfat tamlamasına yer verilmemiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

16. Bir muhabbet sarmıştı her yönü,
Vatanı ve bizi seven.
Çoğalmıştık bir uçtan bir uca, rüya gibi,
Büyüyordu ova kendiliğinden.

Neydi damarlarımızda, çoğalan, çoğalan,
Neydi bu tepenin ardı?
İçimizde sadece vatan değil,
Yeryüzü kadar bir şey vardı.

Ateş mi gelmiş, yel mi esermiş,
Akıyoruz, yaşamamız nerde pek belli değil.
Kurtulmuşuz bedenden artık,
Kimse ayaklı, elli değil.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Teşbih ve mübalağa yapılmıştır.
B) Dil, sanatsal işleviyle kullanılmıştır.
C) Soru cümleleriyle anlatım güçlendirilmiştir.
D) Bireysel bir tema işlenmiştir.
E) Ahenk öğelerine yer verilmiştir.

5. Tekrar Testi

17. Alabanda kralının çok güzel bir kızı vardır. Herkesin gözü bu güzel kızdadır. Alabandalı iki sanatçı, kıza talip olurlar ve kraldan isterler. Kral birisine kente su getirmesini, ötekine de senato binasını yapmasını söyler. Ancak ikisinin de aynı anda işe başlamalarını, üstlendikleri işleri önce kim bitirirse kıızı ona vereceğini bildirir. İki sanatçı büyük aşkları uğruna her güçlüğe göğüs gererek heyecanla işlerine başlarlar. Suyu getirecek olan o kadar hızlı çalışır ki işinin bitimine ramak kala daha ötekinkini yarıyı bulmamıştır. Normal koşullarda kıızı alamayacağını anlayan ikincisi kendine göre plan uydurur. Büyük para ve mücevherat vererek aracılar bulur. Aracı büyük bir yalan düzer. Doğruca suyu getirecek olana gider. Senato binasının çoktan bittiğini, dolayısıyla kızın mimara verildiğini söyler. Suyu getirecek olan, büyük şaşkınlık içinde bir an duraklar. Dolu dolu olan gözlerinden sızan yaşlar; yanaklarından aşağıya, titrek dudaklarına iniverir. Bir an nerede olduğunu, ne yaptığını bilemeyecek hâle gelir. Sonra kalkar, doğrulur. Etrafına, bir şey ararcasına bakınır. Sonra yerde yatan balyozunu alır, havaya fırlatır. Balyoz daha havada iken altına dikilir. Hızla inmekte olan balyoz adamı paramparça eder. Bir başka söylentiye göre de adam kendi yaptığı İncekemer'den aşağıya atlayarak intihar eder. Böylece rakipsiz kalan mimar, kıızı alır. O günden beri senato binasına Kızlarhisarı denilmektedir.

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kararsızlık B) Kıskançlık C) Yoksulluk D) Hastalık E) Rekabet

18. Kayser, Ahmed Tarran Gazi ve Mumlan-ı Gazi'yi o vakit öldürmek istemiş. Vezirler ve beyler bırakmamışlar. "Eğer sen bunları şimdi öldürürsen bizim de bu denli ulu beylerimiz Muhammedîler elinde esirlerdir. Onlar da onları öldürürler." dediler. Kayser: "Ey beyler! Acaba şu dağdan inen kimdir? Bize bu denli işler yaptı. Bugün Mesih'in yüzünün suyunu yere döktü. Ben sanıyordum ki Battal öldü, Battal'dan kurtuldum. Bu, Battal'dan beş beterdir. Bizlere türlü türlü işler yaptı." dedi. Vezirleri ve beyleri: "Ey Melik! Hele dağdan iner, cenk eder, yine o dağa gider. Kim olduğunu bilmiyoruz?" dediler. Sonra Kayser: "Bu kişinin kim olduğunu nasıl öğrenebiliriz?" dedi. O anda Seyyid Battal da otağın kapısında bekleyip bunları bir bir dinlerdi. Hemen Seyyid Battal saklandığı yerden çıktı ve ileriye varıp Kayser'e: "Ey Melik! Bu iki kişi onun kim olduğunu bilirler. Eğer izin verirseniz ben kulun bunları iletayım ve işkence yapayım. Bunlar onu söylerler." dedi. Kayser: "Doğru söylediniz. Hemen bunları bir yere ilet. İşkence ile söylesinler." dedi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Otağ, kayser gibi dönemin yaşantısını yansıtan kelimeler vardır.
B) Din uğruna yapılan mücadeleler konu edilmiştir.
C) Coşku ve heyecanı yansıtan bir metinden alınmıştır.
D) Diyaloglarla anlatıma akıcılık kazandırılmıştır.
E) İmanı ve yiğitliğiyle ön plana çıkan bir kahraman anlatılmıştır.

5. Tekrar Testi

19. Yine günlerden bir gün Ay Kağan'ın gözü parladı. Doğum ağrıları başladı ve bir erkek çocuk doğurdu. Bu çocuğun yüzü gök, ağzı ateş (gibi) kızıl, gözleri ela, saçları ve kaşları kara idi. Perilerden daha güzeldi. Bu çocuk anasının göğsünden ilk sütü emdi ve bir daha emmedi. Çiğ et, çorba istedi. Dile gelmeğe başladı; kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayakları öküz ayağı gibi, beli kurt beli gibi, omuzları samur omuzu gibi, göğsü ayı göğsü gibi idi. Vücudu tamamen tüylü idi. At sürüleri güder, ata biner ve av avlardı. Günlerden ve gecelerden sonra yiğit oldu.

Bu parçada destanların,

- I. Olağanüstü olay ve kişiler vardır.
- II. Zaman normalden hızlı akar.
- III. Genellikle manzum şekildedir.

özelliklerinden hangileri vardır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

20. Abdüsselam:

– Senin atan hüner gösterdi, mansıp aldı. Sen de hüner göster, ondan sonra mansıp iste! Senin atanın henüz yerde kanı kurumadı. Senin mansıp ne haddinedir! Senin işin, bir mescit veya medrese köşesinde oturup ilim öğrenmektir. Erlik davasının kılmak senin işin değildir. Eğer atan mansıbını almak istiyorsan önce onun kanlısı Mihriyayil'i öldür. O zaman ben kendi elimle mansıbı sana vereyim, dedi.

Bu konuşmalardan sonra cemaat ikiye ayrıldı. Bir kısmı Cafer, diğer kısmı da Abdüsselam'ı tuttular.

Tartışma bir hayli uzadı. Cafer oradan ayrıлып eve döndü. Anası Cafer'i üzüntülü görünce sebebini sordu:

– Ey iki gözümün nuru! Ne oldu?

Cafer olayı anasına anlattı. Anası çok üzülüp:

– Kötü iş ettin. Senin teklifini kabul etmezler demiştim, dedi.

Onlar bu konuşma hâlinde iken Cafer'in lalası Tevabil çıkageldi ve:

– Ya Cafer! İyi etmedin... Önceden beni haberdar etseydin sana bazı öğütler verirdim. Abdüsselam'ın kabilesi çok geniştir, dedi.

Cafer, Tevabil'e karşılık vermeden Mihriyayil'i sordu. Tevabil de şöyle tasvir etti:

– Uzun boylu, kara yağız, heybetli bir pehlivandır. Yiğitlikte benzeri yoktur. Rum Kayseri'nin karısının kardeşidir. Zalim şeytandır. Sakın, bu sevdadan vazgeç! Sayısız Müslüman öldürdü, diye bir çok öğütler verdi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dönemin yaşantısını yansıtan kelimelere yer verilmiştir.
- B) Diyalog ve fiil cümleleriyle anlatıma hareket katılmıştır.
- C) Kahramanlardan birinin fiziksel ve ruhsal özelliklerine yer verilmiştir.
- D) Olay kahraman anlatıcının bakış açısıyla aktarılmıştır.
- E) Anlatma esasına dayalı bir metinden alınmıştır.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.